

Приложение №1
към Решение №149,
взето с Протокол №26 от редовно заседание на Общински съвет – Сопот,
проведено на 30.03.2021 г.

ОБЩИНА СОПОТ

ПРОГРАМА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА СОПОТ 2021 г. – 2026 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

- I. ВЪВЕДЕНИЕ
- II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА
- III. НОРМАТИВНА БАЗА
- IV. АНАЛИЗ НА ОБСТАНОВКАТА
- V. МЕТОДОЛОГИЯ
- VI. МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА И ТРАЙНО РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА
- VII. УЧАСТНИЦИ В ПРОГРАМАТА
- VIII. СРЕДСТВА, РЕСУРСИ И ВРЕМЕЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА
- IX. ОЦЕНКА ЗА УСПЕВАЕМОСТ НА ПРОЕКТА -КРИТЕРИИ
- X. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

1 / 1

СОЛОТ

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Проблемът с безстопанствените кучета на територията на Община Сопот е значим за обществеността и има многострани измерения-здравни, социално-битови, икономически и екологични.

Овладяването на популацията на безстопанствените кучета е научно обосновано регулиране, което позволява осъществяване на контрол и свеждане на броя им до минимум.

Причините за наличието на безстопанствени кучета са от различен характер. Популацията на безстопанствените кучета се формира от изоставени, изгубени, родени на улицата и домашни кучета, оставени на обществени места без надзор. Безстопанствените кучета създават дискомфорт, провокиран от шума и предизвикват страх сред гражданините, водят до рискове, създавайки опасност от пренасяне на заразни и паразитни болести, нападения, ухапвания и предизвикване на пътнотранспортни произшествия, замърсяване на околната среда. Друг аспект на проблема с безстопанствените кучета е тяхното недобро физиологично състояние, в резултат на болести, глад, студ, недостатъчна грижа и нехуманно отношение към тях.

За да се реши проблема с безстопанствените кучета и рисковете, които крие той, е необходимо да се повиши контролът върху спазване на задълженията при отглеждането на домашни кучета, да се насърчават процесите на отговорно отглеждане на кучетата и тяхната кастрация. Необходимо е да се полагат адекватни грижи от собствениците на домашни кучета за издаване на паспорт от ветеринарен лекар, ваксинация, обезпаразитяване, регистрация чрез микрочип и въвеждане на данните в Интегрираната информационна система на Българската агенция по безопасност на храните.

Общинската програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Сопот е изготвена в изпълнение на чл.40, ал. 1, ал.2, ал.3 и ал.4 от Закона за защита на животните и обхваща периода 2021- 2026г.

Необходимост от разработването на програмата възниква в резултат от приемането на Национална програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България приета с Решение №136 от 14.03.2019г. на Министерския съвет и изисквания поставени на Република България и останалите страни членки от Европейския съюз по отношение на грижата и хуманното отношение към животните, и конкретните механизми за овладяване на популацията на безстопанствени кучета в населените места.

П. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

ОСНОВНА ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА:

Целта на тази програма е намаляване на популацията на безстопанствените кучета, чрез прилагане на комплекс от мерки, при които усилията на общинската власт, природозащитните организации, ветеринарните специалисти и гражданите са насочени в една обща посока -намиране на хуманно и съвременно решение на проблема.

Формирането на конкретни цели и мерки на Програмата е извършено на базата на анализ на съществуващото състояние и специфичните местни условия и нужди. От друга страна те са синхронизирани с изискванията поставени в нормативната уредба на Република България и са съобразени с комплексните мерки, определени от Световната здравна организация: строг контрол върху търговията и размножаването на домашни кучета, кастрация и връщане по места на социализирани кучета, които се поемат за обгрижване от страна на граждани, организации и общини.

ПОДЦЕЛИ:

- Установяване на контрол върху популацията на безстопанствени и домашни кучета, като се гарантира здравето на хората, безопасността на градската среда.
- Редуциране броя на уличните кучета до трайно намаляване на популация съгласно разпоредбите на действащото законодателство
- Намаляване до минимум рисковете от разпространение на заразни заболявания, които касаят хора и животни.
- Развиване на чувство за отговорност у хората при отглеждане на домашен любимец.

ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА:

- Овладяване броя на безстопанствените кучета до тайното изчезване на явленietо "безстопанствени кучета".
- Контрол върху отглеждането на домашни кучета.
- Намаляване до минимум рисковете от разпространение на заразни заболявания, които касаят хора и животни.
- Поетапно редуциране броя на безстопанствените кучета до окончателното и настаняване в приюти по програми за намиране на собственик или за доживотно отглеждане.
- Стимулиране на гражданская активност при решаване на поставените проблеми.

III. НОРМАТИВНА БАЗА И МЕЖДУНАРОДЕН ОПИТ

Настоящата програма е разработена в съответствие с Националната програма за овладяване на популацията на безстопанствени кучета на територията на Република България и съществуващата нормативна уредба, визираща както преките, така и косвените проблеми, генериирани от свръх популацията на скитащи кучета както в населените, така и извън населените територии.

1. Закон за защита на животните.
2. Закон за ветеринарномедицинската дейност.
3. Становище на Световната здравна организация.

4. Европейската конвенция за защита на животните.
5. Международна практика.
6. Национална програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България.

IV. АНАЛИЗ НА ОБСТАНОВКАТА

1. Описание на проблема.

Големият брой безстопанствени кучета води до:

- пренасяне на болести, опасни за човека -бяс, ехинококоза, бруцелоза, микроспория, демодекоза и др.;
- случаи на ухапвания на хора от кучета;
- много хора се страхуват от кучета

2. Причини за възникване на проблема:

- Липса на контрол върху популацията на домашни кучета;
- Неэффективност на прилаганите до момента методи и несъобразяване с комплексния характер на проблема;
- Временното използване на кучета за пазачи на вили, строежи, гаражи и др., след което се изоставят;
- Липса на хуманно образование за отношението към животните и грижите, от които се нуждаят -собствениците не са подгответи за проблемите, съпровождащи отглеждането на кучета и котки, в резултат на което при възникнали трудности може да ги изоставят.

3. Популация на безстопанствените кучета.

Очевидно е, че само няколко изгонени домашни кучета са в състояние за кратко време бързо да увеличат броя на безстопанствените кучета. Кучето достига полов зрялост на 7-8 месечна възраст, ражда два пъти годишно средно по 5 до 8 кученца. Ако не се вземат навременни мерки, броят им нараства докато достигне определен максимум. Този максимум се нарича "носещ капацитет на средата" и зависи от условията на средата - количество храна, вода и възможности за подслон. При достигане на носещия капацитет на средата, раждаемостта и смъртността на безстопанствените кучета се изравняват, което означава че броят им не се увеличава. Ако в тази ситуация се предприеме само отстраняване на безстопанствените кучета ще се предизвика освобождаване на ниши, които за кратък период ще бъдат заети от други кучета - новородени или миграции, т.е. ще се наблюдава временно намаляване броя на безстопанствените кучета, последвано от възстановяване, пак намаляване и възстановяване - един цикличен и непрестанен процес.

При започване изпълнението на програмата и във връзка с динамиката на популацията, се извършва преброяване на безстопанствените кучета на територията на Община Сопот. Преброяването следва да започне след Уведомление от министъра на Земеделието, храните и горите до Кмета на общината, със заложен в него срок. Кметът на Община Сопот издава заповед за извършване на преброяването по специална методика. Преброяването се извършва на всеки две години в периода март-юни или септември-ноември.

През последните години не се наблюдава увеличаване на случаите ухапвания от кучета. Знае се, че нерегистрираните случаи са винаги повече от известните —различен дял от ухапаните остават извън полезрението на здравеопазването поради непотърсена медицинска помощ.

V. МЕТОДОЛОГИЯ

Успешната практика налага прилагането на регламентирания от Закона за защита на животните метод за кастрация на уличните кучета и връщането им по обитаваните от тях места до блокиране на раждаемостта -ограничаване капацитета на средата само със стерилни животни.

1. Кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка и връщане по места на неагресивни и здрави безстопанствени кучета.

2. Евтаназия на неизлечимо болни и доказано агресивни безстопанствени кучета.
3. Задомяване/осиновяване на безстопанствени кучета.
4. Регистрация и надзор на безстопанствените кучета.
5. Регистрация на домашните кучета.
6. Популяризиране на ползите от кастрацията на домашни кучета.
7. Контрол върху изискванията за отлеждане на домашни кучета.
8. Кампании за подобряване на чистотата на градската среда.

VI. МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА И ТРАЙНО РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА С БЕЗСТОПАНСТВЕННИТЕ КУЧЕТА

МЯРКА I.

Създаване на организация за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на общината.

1. Ветеринаромердийски манипулации- кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка (за кратко наричани обработка) и връщане по места на социализирани и здрави безстопанствени кучета:

- Обработката на безстопанствени кучета се извършва в регистрирани стационарни и/или подвижни амбулатории;
- Обработката се извършва на принципите на масова кастрация по райони и във връзка с молби и сигнали на граждани;
- Залавянето на безстопанствени кучета се извършва по начин и при условия, които гарантират здравето им и с минимално страдание, от лица със специфична квалификация, инструктирани от ветеринарен лекар, съгласно чл. 42, ал. 1 от Закона за защита на животни;
- Съгласно разпоредбите на чл. 48 от Закона за защита на животните /ЗЗЖ/, не се допуска връщането на обработените кучета в дворове на детски ясли и градини, училища, болници и в близост до детски площадки за игра на деца, автомагистрали и летища.
- Транспортирането на кучетата до приюти се извършва със специално оборудвани и обозначени превозни средства с добра вентилация, съгласно изискванията на чл.42, ал.2 от Закона за защита на животни.
- Настаняването на безстопанствени кучета се извършва съгласно изискванията на чл. 46 от Закона за защита на животни.

2. Евтаназия на неизлечимо болно и доказано агресивни безстопанствени кучета:

- Неизлечимо болни животни се подлагат на евтаназия, съгласно чл.179, ал.3, т.1,2 и 4 от ЗВД и чл.51 от ЗЗЖ.

• Кучета, участвали в инцидент, се залавят приоритетно в рамките на едно денонощие след подаване на сигнала. Сигналът се проверява по процедурата на програмата. При потвърждение на сигнала кучетата се третират съгласно чл. 179, ал. 3, т. 4 от ЗВД и чл. 51 от ЗЗЖ.

3. Създаване на информационна база данни за обработените безстопанствени кучета, в която се вписва датата и мястото на обработката, ветеринарния лекар извършил манипулацията, мястото, на което е върнато кучето.

4. Установяване на устойчиви практики за осиновяване на безстопанствени животни:

• За върнатите по места обработени кучета, граждани и организации за защита на животните, могат да заявят желание за поемане на грижите за тях, като подпишат декларация по чл. 47, ал. 3 от ЗЗЖ и изпълняват изискванията по чл. 49 и чл. 50 от ЗЗЖ, а именно:

-да обезпаразитяват на всеки три месеца и да реваксинират против бяс върнатите по места кучета, за които поемат грижи и отговорност

-да заверяват ежегодно паспорта на кучето в общинска администрация за извършените обезпаразитявания и ваксинации.-да вземат мерки за предотвратяване на агресивното поведение на кучето към хора и животни

5. Провеждане на информационно-образователни кампании.

Образователните кампании се изработват и провеждат съвместно от организацията за защита на животните, Общинска администрация- Сопот и областната дирекция по безопасност на храните.

МЯРКА II

Определяне на места за разходка на кучета, както и организиране и обозначаване на места забранени за разходка на домашни кучета.

МЯРКА III

Контрол върху изискванията за отглеждане на домашни кучета. Контролът по спазване на програмата се извършва от кмета на Община Сопот и кметовете на съответните кметства.

МЯРКА IV

Създаване на организация за регистриране на домашните кучета и маркирането им като такива с подходяща маркировка.

1. Регистрацията на домашни кучета се извършва съгласно чл. 174 от ЗВД. Общинска администрация- Сопот изготвя и поддържа регистър на домашните кучета на база подадени декларации.

2. Таксата за домашни кучета се събира от Общинска администрация- Сопот

VII. УЧАСТНИЦИ В ПРОГРАМАТА

1. Местна власт.

• Общински съвет- Сопот приема Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Сопот и предвижда годишен бюджет за изпълнението ѝ, съгласно чл.40, ал.3 от Закона за защита на животните.

• Кметът на община Сопот организира изпълнението на програмата и ежегодно внася отчета за изпълнението ѝ пред изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните, съгласно чл. 40, ал. 4 от Закона за защита на животните.

• Кметът на Община Сопот или упълномощено от него лице организират настаняването на безстопанствените кучета в приюти, регистрирани по чл.137, ал.1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

2. Ветеринарни власти, които:

• Извършват системен контрол във връзка с хуманното отношение към животните.

- Извършват контрол върху дейностите по програмата.
  - Извършват ветеринарномедицински надзор на обработените кучета.
3. Организации за защита на животните (ОЗЖ).
- Съдействат при изготвянето на Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Сопот.
  - Съдействат за обработването на постъпилите жалби и сигнали, свързани с домашни и безстопанствени кучета.
  - Съдействат на общината като посочват свои представители за координация на работата между общината, ОЗЖ и граждани.
  - Осигуряват свои представители за проверка на сигналите и жалбите.
  - Представят на Общинска администрация* Сопот списък на координатори за съдействие по места на дейностите по програмата.
  - Участват в разрешаването на проблемите, потвърдени от проверките на постъпилите сигнали.
  - Организират и провеждат задомителни кампании.

VIII. СРЕДСТВА, РЕСУРСИ И ВРЕМЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Източници на финансиране и материално обезпечаване на Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Сопот, съгласно чл. 406 от ЗЗЖ.

1. Общински бюджет.
2. Постъпления от такси- съгласно Наредбата за определянето и администрирането на местни такси и цени на територията на Община Сопот.
3. Дарения.
4. Проекти.
5. Организации за защита на животните.
6. Министерски съвет, по предложение на Министъра на земеделието, храните и горите, и Министъра на финансите, може да представи средства за изпълнение на програмата.

IX. ОЦЕНКА ЗА УСПЕВАЕМОСТ НА ПРОЕКТА - КРИТЕРИИ:

- Очаквани резултати от осъществяването на програмата.
1. Качествени промени, които се очакват в следствие на изпълнение на мерките по програмата и обработването на безстопанствените кучета:
    - Повишаване безопасността на гражданите
    - Регистрация, събирамост на таксите за домашни кучета и стимулиране на кастрацията им ще спомогнат за трайното решаване на проблема и овладяване на притока на нежелани животни от дома към улицата.
    - Мониторинг върху популацията на безстопанствените кучета.
    - Намаляване на социалното напрежение.
    - Утвърждаване на европейските критерии за третиране на животни.
  2. Количествени подобрения.
    - Постепенно намаляване на популацията на безстопанствени кучета.
    - Увеличаване на броя на регистрираните домашни кучета.

• Повишаване на постыпленията от таксата, съгласно чл. 175 от ЗВД и Наредба за определяне и администриране местните такси и цени на услуги на територията на Община Сопот

3. Критерии за изпълнението на програмата

- Брой на обработените животни.
- Брой на регистрираните домашни кучета.
- Брой на кастрираните кучета, които живеят на открито - по строежи, паркинги, дворове, складове и др.
- Брой на кастрираните домашни кучета.
- Брой на задомените кучета.
- Брой граждани участващи като доброволци с цел реализиране на програмата.

Настоящата Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Сопот е изгответа, съгласно чл. 40, ал. 3 и ал. 4 от ЗЗЖ, приема с Решение №149 взето с Протокол №26 от редовно заседание на Общински Съвет - Сопот и влиза в сила, след приемането ѝ от Общински съвет – Сопот, за срок 2021-2026г.

**X. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ КЪМ ПРОГРАМАТА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИ КУЧЕТА
НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА СОПОТ 2021- 2026г.**

1. Кастрация, обезпаразитяване, ваксиниране, маркиране и връщане на животните по местата на залавянето им.

№	Мерки	Изпълнител	Срок на изпълнение	Източници на финансиране	Очакван резултат
1.1.	Осигуряване на стационарни или мобилни амбулатории за обработка на безстопанствените и домашни кучета	Общината, организация за защита на животните		Общински бюджет, дарения и програми	Възможност за обработка на кучета - безстопанствени и домашни в квартали, индустриални и животински зони.
1.2.	Организиране на съвместни проекти, кампании по кастрация, обезпаразитяване маркиране на безстопанствени кучета	ОДБХ, община, организация за защита на животните	Ежегодно	Общински бюджет, дарения и програми.	Масово извършените мероприятия по кастрация на безстопанствени кучета, допринася за по- бързото и сигурно овладяване на популацията на безстопанствени кучета на дадена територия.
1.3.	Просветно — информационни кампании	Медии, ветеринарни специалисти, орган, за защита на животни	Постоянен		Популяризиране действията на местната власт и партньорите ѝ по програмата. Запознаване на населението с полезна информация за нормативните изисквания, разпространението на болести пренасянето и др.

№	Мерки	Изпълнител	Срок на изпълнение	Източници на финансиране	Очакван резултат
1.4.	Пребояване на безстопанствени кучета на територията на община Сопот.	Общината, организация за защита на животните	Ежегодно	Общински бюджет, дарения	Възможност за точна преценка промяната в популацията на безстопанствени кучета и успеваемост на програмата.

2. Регистрация на домашните кучета и контрол върху размножаването им, с цел блокиране на притока към улицата

2.1.	Изграждане на мрежа от обособени места за разхождане на домашни животни.	Община	Постоянен	Общински бюджет, дарения Европейски фондове	Изпълнение на нормативното изискване към кметовете на общини да осигурят маркирани и обособени обществени места за разхождане на домашните кучета. Осигуряване на добри условия за свободно разхождане на домашни кучета, без това да нарушава комфорта на гражданите.
	Електронен регистър за административна регистрация на дом. кучета	Община	2021-2026г.		Подобряване обслужването на гражданите- собственици на дом. кучета при регистрацията на животните. Повишаване събирамостта от таксата за притежаване на дом. куче.
2.3.	Организиране на сигурна система за подаване и получаване на информация за ветеринарна регистрация на дом. кучета	ОДБХ, Организация за защита на животни	Постоянен		Изпълнение на нормативните изисквания към ветеринарните доктори за предоставяне на информацията. Събраната информация би дала ясна представа за брой регистрирани дом. кучета на територията на община Сопот.

2.4.	Предписания и санкции за собствениците не заплатили „такса за притежание на куче и нарушили общинската наредба.	Община	Постоянен		Повишаване гражданска активност и отговорност при спазване на нормативните изисквания към собствениците на дом. кучета.
2.5.	Организиране и провеждане на съвместни кампании по кастрация, обезпаразитяване и др. на дом. кучета.	ОДБХ, Организация за защита на животните, община	Ежегодно		Стимулиране на собствениците на дом. кучета да ограничат раждаемостта на своите животни.
2.6.	Просветно — информационни кампании	Медии, Ветеринарни доктори, Организации за защита на животни	Постоянен	Общински	Популяризиране действията на местната власт и партньорите ѝ по програмата. Запознаване на населението с полезна информация за нормативните изисквания, разпространението на болести пренасянето и др.

СИЛАН